

Nieuwsbrief Mei 2016

Klachten bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie

Meldpunt Vreemdelingendetentie

1

2

Rapportage vreemdelingenketen rijksoverheid

Met cijfers 2015, gepubliceerd 18/03/2016

Het Detentiecentrum Rotterdam

Heropening voor vreemdelingendetentie

3

4

CPT

Bezoek aan Nederland

Rapportonderzoek van de Inspectie

Het overlijden van de Zuid-Afrikaanse K.

5

Meldpunt Vreemdelingendetentie verzamelt klachten over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Hebt u een klacht? Bel dan naar **010-7470156**. Vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776**.

Volg ons op **Twitter** via **@info_vr**.

1. Klachten bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie

In de maanden januari, februari, maart en april is het Meldpunt in totaal 29 keer benaderd met een melding waarin 44 klachten werden gemeld. De meest voorkomende klachten hadden betrekking op de medische zorg, het contact met de buitenwereld, straf-en orde maatregelen en de lichamelijke verzorging of voeding in het detentiecentrum. Dit is vergeleken met vorig jaar behoorlijk afgenomen (zie nieuwsbrief maart), want toen werd het meldpunt in enkel de maanden januari en februari al 27 keer benaderd met een melding waarin 68 klachten werden gemeld. Dit wil niet perse zeggen dat de gedetineerden daadwerkelijk minder klachten hebben ten opzichte van vorig jaar. Het is mogelijk dat de afname te wijten is aan de personele veranderingen van het meldpunt. Er zijn twee medewerkers bij het meldpunt vertrokken en begin februari zijn er daarvoor in de plaats twee nieuwe medewerkers aangenomen om het meldpunt te dragen. Het meldpunt is op dit moment weer helemaal actief.

2. Rapportage Vreemdelingenketen Rijksoverheid

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft de Rapportage Vreemdelingenketen uitgebracht over de periode van januari tot en met december 2015. Dit rapport weergeeft o.a. cijfers met betrekking tot in-en uitstroom van vreemdelingenbewaring.

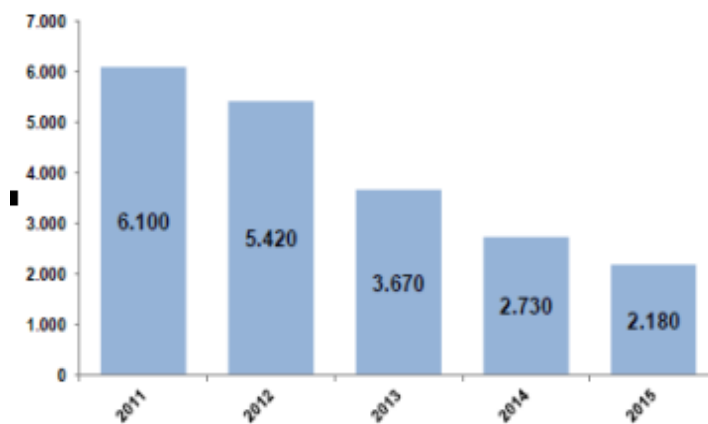
Vreemdelingenbewaring:

Dit vindt plaats als toegang van een vreemdeling aan de grens wordt geweigerd (grensdetentie) conform artikel 6 Vw2000 of wanneer een vreemdeling in Nederland wordt aangetroffen zonder rechtmatig verblijf conform artikel 59 Vw2000. (Zie: <http://meldpuntvreemdelingendetentie.nl/index.asp?id=225&ref=Vreemdelingendetentie>)

Cijfers:

Aan figuur 1 zie je dat de instroom in vreemdelingenbewaring verder is gedaald. Vergeleken met het jaar 2014 zijn er 550 vreemdelingen minder in vreemdelingendetentie geplaatst.

Figuur 1: instroom Vreemdelingenbewaring (bron: Dji)

3. Het Detentiecentrum Rotterdam

Het Detentiecentrum in Rotterdam is heropend als vreemdelingenbewaring. Een aantal personen waarmee het Meldpunt Vreemdelingendetentie contact heeft zijn donderdag 12 en vrijdag 13 mei overgeplaatst vanuit het Detentiecentrum Zeist naar het Detentiecentrum Rotterdam. Tot nu toe hebben wij positieve berichten ontvangen over deze overplaatsing. We kregen onder ander te horen dat ze nu een telefoon hebben op hun cel. Dit was anders in het Detentiecentrum Zeist, want toen konden gedetineerden enkel bellen wanneer ze niet op cel zaten. Verder zijn er ook meer recreatiemogelijkheden in het Detentiecentrum Rotterdam ten op zichte van het Detentiecentrum Zeist. Heeft u meldingen met betrekking tot de overplaatsing of kent u mensen die iets te melden hebben? Denk bijvoorbeeld aan de bereikbaarheid van het Detentiecentrum Rotterdam en de overdracht van medicatie of spullen. Dit kunt u melden via het e-mailadres: info@meldpuntvreemdelingendetentie.nl of via het gratis nummer: 0800-3388776 (vanuit detentie).

4. CPT: Bezoek aan Nederland

Het CPT heeft in mei 2016 een bezoek afgelegd in Nederland. Het Meldpunt Vreemdelingendetentie is daarvoor al benaderd met het verzoek om toe te lichten tegen welke knelpunten wij aanlopen. Het Meldpunt Vreemdelingendetentie heeft de volgende knelpunten naar voren gebracht:

Isolatie: Het Meldpunt krijgt regelmatig klachten van gedetineerden die de isoleercel in moeten ten gevolge van een incident. Er wordt met name geklaagd over de temperatuur in de isoleercel. Daarnaast hebben ze vanuit de isoleercel nauwelijks mogelijkheid om contact met hun advocaat, familie en vrienden te leggen.

Contact met buitenwereld/ontvangen van bezoek: Gedetineerden ontvangen bezoek in de bezoekersruimte waar ook andere bezoekers zijn. Dit ervaren sommigen als onprettig, omdat het druk is en er behoefte is aan meer privacy. Ze hebben niet de mogelijkheid om bezoek in een prive ruimte te laten plaatsvinden. Daarnaast krijgt het meldpunt regelmatig klachten van gedetineerden omdat zij hun gesprekken op de gang moeten voeren. In detentiecentrum Zeist hebben zij namelijk geen telefoon in hun cel. Zij kunnen daarom enkel bellen wanneer zij niet op cel zitten. Dit betekent ook dat er soms een rij staat voor de telefoon op de gang.

Herhaaldelijk vastzitten: Het Meldpunt heeft veel gedetineerden gesproken die herhaaldelijk vastzaten. Dit terwijl uitzetten in zijn/haar situatie niet mogelijk was.

Medische zorg: Het merendeel van de klachten heeft betrekking op de medische zorg van het Detentiecentrum. De meeste medische klachten worden onderdrukt door middel van een pijnstillers. Vervolg onderzoek wordt meestal uitgesteld waardoor de klachten gecompliceerder worden en te lang aanhouden. Daarnaast loopt de samenwerking tussen de medische dienst van het detentiecentrum en reguliere ziekenhuis en specialisten veelal stroef. Tot slot is de informatieverstrekking aan gedetineerden over hun medische toestand onvoldoende.

Juridisch loket: Het Meldpunt wordt regelmatig benaderd door gedetineerden met een juridische vraag over hun procedure. Op de website van het Juridisch Loket staat dat er wekelijks spreekuur wordt aangeboden in het detentiecentrum om juridisch advies te verstrekken. Wanneer wij doorverwijzen naar het Juridisch Loket reageren gedetineerden heel verrast, zij zijn niet op de hoogte van het bestaan van het Juridisch Loket in het detentiecentrum.

Huisregels: Gedetineerden geven regelmatig aan dat zij niet op de hoogte zijn van de huisregels. Zij geven aan dat ze de huisregels alleen bij binnenkomst in het Detentiecentrum te zien krijgen. Ze moeten vervolgens ondertekenen dat zij de huisregels hebben gezien en maar krijgen die niet uitgereikt.

De volledige naam van het CPT is het "Europees Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing". Dit is een uitvloeisel van het Europees Verdrag ter voorkoming van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing, dat in 1989 in werking trad. Het CPT onderzoekt jaarlijks enkele landen waarbij ze controleert of het land zich houdt aan het verdrag. Zij bezoekt dan verschillende instellingen: (jeugd)gevangenissen, huizen van bewaring, politiebureaus, detentiecentra voor asielzoekers, psychiatrische ziekenhuizen, verpleeghuizen, en kindertehuizen. Tijdens deze bezoeken onderzoekt het CPT hoe mensen in deze instellingen worden behandeld. De bezoeken worden uitgevoerd door delegaties die meestal bestaan uit meerdere leden van het CPT en medewerkers van het Secretariaat. Het Comité is verplicht om de Staat van te voren in te lichten dat ze van plan zijn een bezoek af te leggen. Hierna heeft de delegatie van het CPT onbeperkt toegang tot de bovengenoemde instellingen en heeft zij het recht om zich vrijelijk door deze instituten te bewegen. Ze mogen privégesprekken voeren met de mensen die vastgehouden worden en hebben toegang tot iedereen die informatie kan verstrekken.

Na het bezoek stuurt het CPT een uitgebreid verslag naar de autoriteiten van het desbetreffende land. In het verslag worden de bevindingen van het CPT, aanbevelingen, opmerkingen en verzoeken om extra informatie opgenomen. Het CPT verwacht een uitgebreide reactie op de in het verslag naar voren gebrachte kwesties. Op deze wijze wordt er een dialoog gevoerd met de desbetreffende Staat. Dit is belangrijk, omdat er op deze manier aandacht wordt geschonken aan de door het CPT naar voren gebrachte kwesties.

5. Rapportonderzoek 'Het overlijden van de 27-jarige Zuid-Afrikaanse staatsburger K'

Op 15 juni 2015 kreeg het Meldpunt een melding van grote onrust in detentiecentrum Rotterdam. Er zou een zelfmoord zijn geweest en iedereen werd in hun cel gesloten. Diezelfde dag belde de NOS toevallig en wij hebben dit nieuws direct met hen gedeeld. Zij onderzochten dit en die avond werd het nieuws uitgebracht.

De 27-jarige Zuid-Afrikaanse K. komt op 24 januari 2015 naar Nederland. Twee dagen later meldt hij zich in het aanmeldcentrum in Ter Apel om asiel aan te vragen. Al snel blijkt dat hij eerder een toeristenvisum heeft gekregen van de Franse diplomatieke vertegenwoordiging in Zuid-Afrika. Hij is met dit visum naar Frankrijk gereisd en is daarna per trein Nederland binnengekomen.

Begin april 2015 werd een Dublinclaim door de IND gelegd, waardoor K. moest worden overgedragen aan de Franse autoriteiten. K. verbleef in deze periode in een asielzoekerscentrum in Dronten vanwaaruit hij vrijwillig moest vertrekken. Wegens dronkenschap mislukte dit. Hij werd op 10 juni 2015 in detentiecentrum Rotterdam geplaatst. Vijf dagen later heeft K. zichzelf van het leven beroofd in zijn cel.

Door deze gebeurtenis heeft de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de Inspectie Veiligheid en Justitie (hierna: de inspectie) verzocht om het incident te onderzoeken. In februari 2016 is het rapport uitgebracht waarin de Inspectie zijn bevindingen en conclusies met betrekking tot het handelen van overheidsinstantie weergeeft. De Inspectie constateert dat de medische informatie over de houding en gedrag van de heer K. niet bij alle betrokken overheidsinstellingen in de vreemdelingenketen terecht is gekomen. Zo heeft K. in een vroeg stadium bij de IND schriftelijk aangegeven dat hij medicatie gebruikt. Tevens heeft hij in een gesprek toegelicht dat hij zes maanden in een revalidatiekliniek heeft gezeten. Dit wordt door geen van de betrokken ketenpartners in het verdere verloop van de procedure gebruikt.

De Inspectie stelt tegelijkertijd vast dat de betrokken functionarissen geen aanleiding zagen om te veronderstellen dat er sprake was van medische of psychische bijzonderheden bij de heer K.: Het was een opgewekte man, vrolijk en hij werkte goed mee aan zijn terugkeer naar Frankrijk. De heer K. antwoordde telkens ontkennend op de vraag of hij medicatie gebruikte of onder behandeling was bij een arts. Er zijn geen medische bijzonderheden gemeld door de betrokkene zelf, zijn advocaat of medici.

De Inspectie concludeert dat er geen oorzakelijk verband is te leggen tussen de mate van informatiedeling en de zelfdoding van K. maar dat deze wel nauwkeuriger kan op bepaalde punten.

Aanbevelingen

Aan de IND, de DT&V en het COA:

Het zorgvuldig vastleggen en verstrekken van (medische) informatie omtrent vreemdelingen in procedure, waaronder ook informatie over bijzonderheden in houding en gedrag. Zodat andere ketenpartners hier rekening mee kunnen houden en eventueel behandelen. Bij de heer K. is de informatie achtergebleven dat hij medicatie gebruikte en zes maanden in revalidatiekliniek heeft gezeten. Dit terwijl K. aan het begin (bij de IND) dit zowel mondeling als schriftelijk kenbaar heeft gemaakt.

Aan het LTO (de DT&V, het COA, de IND en de AVIM):

Indien vreemdelingenbewaring wordt opgelegd moet worden gemotiveerd waarom een lichter middel niet kan worden toegepast. Deze afweging dient deugdelijk te worden gemotiveerd en vastgelegd. Bij de heer K. blijkt uit de beschikbare informatie dat een afweging om een lichter middel dan vreemdelingenbewaring niet is gemaakt.

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie wordt mede mogelijk gemaakt door:

Dokters van de Wereld, Emmaus Haarzuilens, Kerk in Actie, Maria Stroot Fonds, Stichting het R.C.
Maagdenhuis en Haella Stichting.

Kaarten schrijven

Denkt u wel eens aan de mensen die in vreemdelingendetentie zitten? Wilt u hen een warm hart toedragen? Schrijf hen dan een kaartje!

De mensen waar wij mee in contact zijn, zijn heel dankbaar wanneer zij een leuk kaartje ontvangen met een kleine tekst erop. Het feit dat er even aan hen gedacht wordt betekent heel veel voor hen.

U hoeft uw kaart niet aan iemand persoonlijk te richten. U kunt ze naar ons sturen en vervolgens sturen wij ze voor u door. U kunt uw kaarten naar het volgende adres sturen:

Stichting LOS
Mauritsweg 20
3012JR Rotterdam

Wakes

Bij wakes wordt er 'gewaakt' over de vreemdelingen in detentie. Er wordt stilgestaan bij deze mensen die zonder papieren achter slot en grendel zitten. Tijdens wakes kunt u laten weten dat u het niet eens bent met het huidige regime en kunt u uw stem laten horen. Wilt u hier meer over te weten komen of wilt u zelf een keer een wake bijwonen? U kunt dan samen met vrijwilligers en organisaties de detentiecentra bezoeken tijdens de komende wakes:

Detentiecentrum Zeist

Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake plaats bij het detentiecentrum in Zeist om 16.30 uur. Voor meer informatie: klik [hier](#).

Detentiecentrum Schiphol

Elke tweede zondag van de maand vindt er een wake plaats van 14:00 – 15:30 uur bij het detentiecentrum in Schiphol. Voor meer informatie: klik [hier](#).

www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl | 010-7470156 | Vanuit detentie: 0800-3388776 Twitter: @info_vr
| Stichting LOS – Meldpunt Vreemdelingendetentie

Twitter: @info_vr | Stichting LOS – Meldpunt Vreemdelingendetentie